

Varsinais-Suomen strategia 2040+

Strategiavalmistelun infowebinaari 17.6.2025

Salla-Maria Lauttamäki

Antti Vasanen

Sonja Palhus

Petteri Partanen

Jaana Salonen

**Varsinais-Suomen strategia on maakunnan
toimijoiden yhteinen strategia.**

Varsinais-Suomen strategia on yhteisen tahtotilan ilmaisu.

Lakisääteinen asiakirja:

Laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta.

Työ- ja elinkeinoministeriö ohjaa valmistelua.

Alueellinen rahoitus
EAKR, AKKE...

EU-rahoitus

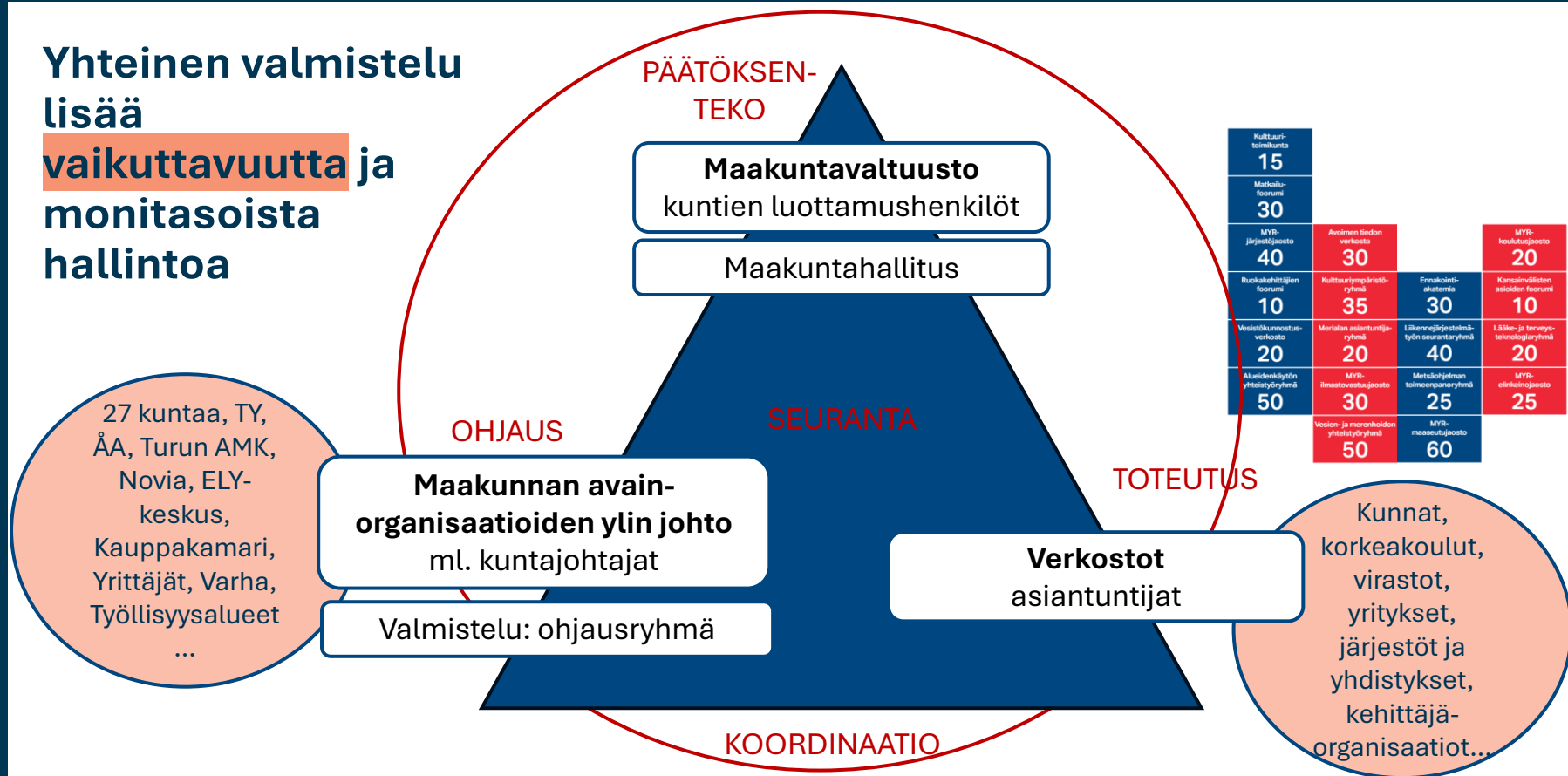
Alueellisten viranomaisten työ ja resurssit

Aiheina esimerkiksi:

- kestävä elinvoima ja investoinnit
- hyvinvoiva väestö ja yhteisöt
- vetovoimainen elinympäristö ja monimuotoinen luonto
- kokonaisturvallisuus
- kansainvälisyys
- alueiden saavutettavuus
- työvoiman saatavuus
- työllisyys
- osaaminen ja sivistys

Yhteinen valmistelu lisää **vaikuttavuutta** ja monitasoista hallintoa

**Strategiaa päivitetään nyt
ohjelmakaudelle 2026-2029.**

	2024				2025											
	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Prosessin käynnistys																
Toiminta- ympäristön kuvaus																
Tulevaisuuskuvan vahvistaminen																
Tavoitteiden määrittely																
Toimenpiteiden määrittely																
Taustamateriaalit, visualisoinnit																
Lausuntokierros																
Viimeistely																
Hyväksyntä																

- Verkostotyöskentelyä
- Webinaareja
- Kyselyjä
- Työpajoja
- Kommenttikierroksia
- MV, MH, MYR
- Kuntajohtajat
- Johdon aamiaistilaisuus

- Verkostotyöskentelyä
- Webinaareja
- Kommentointia
- Lausuntoja
- Esittelyjä
- MV, MH, MYR
- Kuntajohtajat

**Strategiaa rakennetaan monipuoliselle,
ainutlaatuiselle ja kilpailukykyiselle
maakunnalle.**

Varsinais-Suomen tulevaisuuden mahdollisuudet

Vahvuudet

- Varsinais-Suomi on **Suomen silta länteen**.
- Ainutlaatuinen **saaristo ja Saaristomeri**.
- Rikas historia**, kulttuuriperintö ja taide- ja kulttuurikenttä.
- Ruokamaakunta**.
- Laaja ja monipuolinen **korkeakoulutarjonta**.
- Vahva **teollisuuskeskittymä**.
- Arjen **turvallisuus**, rauhallisuus.

SWOT

Mahdollisuudet

- Huoltovarmuuden** turvaaja.
- Hyvinvoinnin** vahvistaja.
- Teknologian** kehittäjä.
- Monipuolisen **korkeakoulutuksen** tarjoaja.
- Kansainvälisesti** aktiivinen.
- Kestävä **luontomaakunta**.

Heikkoudet

- Saaristomeren heikko tila.
- Sijainti ”Suomen reunalla”.
- Maakunnan mielikuvahaaste.
- Talousvaikeudet.
- Alkutuotannon alhainen kannattavuus.
- Työvoimapula, nuorten ja korkeakoulutettujen poismuutto.

Uhat

- Talous heikkenee. TKI-toiminta hiipuu.
- Ei pystytä vastaamaan ikäluokkien pienemiseen ja väestörakenteen muutokseen. Eriarvoisuus kasvaa.
- Tulevaisuususko vaikeaa, asenneilmasto kovenee.
- Kestävyysskriisiä vähätellään ja toimenpiteet hiipuvat.
- Epävakaa globaali tilanne ja geopoliittiset riskit vaikeuttavat logistiikkaa ja energiansaantia.

**Haluamme rakentaa kestävää,
elinvoimaista ja uudistumiskykyistä
tulevaisuutta.**

Strategian läpi kulkevat teemat

✓ **Kestävä talous ja kilpailukyky**

'Kestävä talous ja kilpailukyky' tarkoittaa taloutta, joka perustuu **vastuullisiin investointeihin, innovaativetoiseen liiketoimintaan ja resurssitehokkuuteen**. Talouden kilpailukykyä rakennetaan Varsinais-Suomessa siten, että se tukee samanaikaisesti ekologista kestävyyttä ja alueellista turvallisuutta.

✓ **Luonto ja puhdas siirtymä**

'Luonto ja puhdas siirtymä' korostaa ekologisen kestävyuden asettamista maakunnan kehityksen keskiöön. Tavoitteena on **hillitä ilmastonmuutosta, vahvistaa luonnon monimuotoisuutta ja siirtyä resurssiviisaaseen kiertotalouteen**. Puhdas siirtymä

edellyttää uusia ratkaisuja erityisesti energiantuotannossa. Näiden tavoitteiden täytyy tulla huomioiduksi Varsinais-Suomessa kaikessa toiminnassamme.

✓ **Kokonaisturvallisuus**

'Kokonaisturvallisuus' tarkoittaa Varsinais-Suomen **resilienssiä, huoltovarmuudesta ja kriisinsietokyvystä huolehtimista**. Se rakentuu varautumisesta, yhteiskunnan eri toimijoiden yhteistyöstä ja keskinäisestä luottamuksesta. Turvallisuuteen liittyy vahvasti myös **väestörakenteen muutosten (väestön vanheneminen, väheneminen, monimuotoistuminen) huomioiminen** ja niihin proaktiivisesti reagoiminen kaikessa toiminnassamme. Ihmisten hyvinvointi, osallisuus ja

yhteisöllisyys ovat keskeisiä turvallisuutta vahvistavia voimia.

✓ **Uudistumiskyky ja tulevaisuusvalmius**

'Uudistumiskyky ja tulevaisuusvalmius' tarkoittaa **kykyä vastata muutoksiin ennakoivasti, rohkeasti, luovasti ja innovatiivisesti**. Varsinais-Suomen osaaminen, tutkimus, teknologia ja kokeilut tukevat siirtymää kohti kestävää ja kilpailukykyistä tulevaisuutta. On tärkeää suhtautua tulevaan uteliaasti, ja tunnistaa esimerkiksi uusia työn tekemisen tapoja. Varsinais-Suomi kehittää toimintamallejaan toimijoiden kanssa laajassa yhteistyössä ja näin ennakoii ja rakentaa yhteistä valmiutta ratkoa haasteita.

Strategian ja maakunnan kehittämisen pohjaksi EVP-ajattelu

**Ainutlaatuisen
houkutteleva
Varsinais-Suomi.**

VETOVOIMA

Kuinka kiinnostava, houkutteleva, dynaaminen, haluttava jne. alue on ulkopuolisten näkökulmasta, joka voidaan edelleen jakaa muutto-, sijainti-, paikka- ja kiertovetovoimaan.

ELINVOIMA

Aluetaloudelliseen ja kasvuun liittyvät tekijät, jotka voidaan edelleen jakaa ulkoiseen ja sisäiseen sekä kovaan ja pehmeään elinvoimaan.

**Kestävästi
elinvoimainen
Varsinais-Suomi.**

**Varsinais-Suomi
sinua varten.**

PITOVOIMA

Kuinka viihtyisä, mukava, hauska, turvallinen jne. alue on alueen omien asukkaiden, yritysten ja toimijoiden näkökulmasta.

Visio 2040+		Visio innostaa ja asemoi: yhdistää Varsinais-Suomen Eurooppaan.		
Arvot:		Vastuullisuus, saavutettavuus, uteliaisuus, luottamus		
Kärki-tavoitteet 2040:		Kestävästi elinvoimainen Varsinais-Suomi	Ainutlaatuisen houkutteleva Varsinais-Suomi	Varsinais-Suomi sinua varten
Horison-taaliset teemat:		Maakuntaohjelman tavoitteet 2030 ja toimenpiteet 2026-2029 ryhmiteltynä:		
	Kestävä talous ja kilpailukyky	Kasvuhakuinen yritystoiminta	Yrittäjä- ja osaajamyönteisyys	Osaava kansalaisuus
	Luonto ja puhdas siirtymä	Murrosteknologiat	Elämykset, yhteydet ja kulttuuri	Hyvinvointi ja hyvä elämä
	Kokonais-turvallisuus	Kestävä ruoka- ja resurssitalous		Luonto ja yhteinen kulttuuriympäristö
	Uudistumiskyky ja tulevaisuus-valmius	Älykkään erikoistumisen painopisteet 2026-2029:		
		Merelliset ratkaisut / Ruokainnovaatiot ja ruokaturva / Terveysratkaisut / Älykkäät ratkaisut / Kestävä muutos		

Kestävästi elinvoimainen Varsinais-Suomi, tavoitteet vuoteen 2030

Kasvuhakuinen yritystoiminta - Murrosteknologiat - Kestävä ruoka- ja resurssitalous

1. Varsinaissuomalaiset **yrietykset investoivat** ja kansainvälistyvät rohkeasti.
2. Varsinais-Suomessa entistä useampi yritys tekee tuotekehitystä **ja TKI-investoinnit** nousevat miljardiin euroon.
3. Varsinais-Suomi on **datavetoisen ja uusien datateknologioita hyödyntävän** luovan ja vastuullisen liiketoiminnan edelläkävijä.
4. Varsinais-Suomi nousee keskeiseksi **puolustus- ja kaksikäyttöteknologioiden** kehittäjäksi Suomessa.
5. Varsinais-Suomessa on käynnistynyt useita uusia **vihreän siirtymän** hankkeita, joiden energian saanti on varmistettu.
6. Varsinais-Suomessa **kierotalouteen** siirtyminen on vähentänyt luonnonvarojen käyttöä, ja päästöjen määrä on laskenut merkittävästi.
7. **Kestävä ruoan tuotanto** on Varsinais-Suomessa kannattavaa, ja ruoan jalostusaste on noussut.

Kestävästi elinvoimainen Varsinais-Suomi, toimenpiteitä 2026-2029

1. Varsinaissuomalaiset yritykset investoivat ja kansainvälistyvät rohkeasti.

- Rakennetaan maakunnallinen startup-ohjelma ja -hub.
- Tehdään maakunnallinen liiketoiminnan kansainvälistymisen ohjelma.

2. Varsinais-Suomessa entistä useampi yritys tekee tuotekehitystä ja TKI-investoinnit nousevat miljardiin euroon.

- Käynnistetään TKI-kasvuohjelma yritysten TKI-investointien kasvattamiseksi.
- Vahvistetaan korkeakoulujen, ammattioppilaitosten ja tutkimuslaitosten edellytyksiä toteuttaa kasvuhakuista TKI-yhteistyötä alueen yritysten kanssa.

3. Varsinais-Suomi on datavetoisen ja uusien datateknologioita hyödyntävän luovan ja vastuullisen liiketoiminnan edelläkävijä.

- Parannetaan avoimen datan laatua ja yhteentoimivuutta sekä kehitetään datatuotteita. Laaditaan Varsinais-Suomen datatalouden ja data-avaruuksien tilannekuva ja kasvuohjelma.
- Kannustetaan maakunnan toimijoita hyödyntämään tekoälyä ja muita uusia datateknologioita liiketoiminnassaan, ja pilotoidaan näiden käyttömahdollisuuksia

ennakkoluulottomasti kaikilla sektoreilla.

4. Varsinais-Suomi nousee keskeiseksi puolustus- ja kaksikäyttöteknologioiden kehittäjäksi Suomessa.

- Tunnistetaan tuotteiden ja palveluiden kaksikäyttömahdollisuudet toimijoiden yhteistapaamisissa.
- Vahvistetaan varsinaissuomalaisten yritysten valmiuksia osallistua puolustushankintoihin.

5. Varsinais-Suomessa on käynnistynyt useita uusia vihreän siirtymän hankkeita, joiden energian saanti on varmistettu.

- Toteutetaan demonstraatiohankkeita uusien energiateknologioiden käyttöönotosta ja kaupallistamisesta.
- Huolehditaan, että vihreän energian infrastruktuuri Varsinais-Suomessa toteutetaan kestävästi ja vastaa hankkeiden tarpeeseen.

6. Varsinais-Suomessa kiertotalouteen siirtyminen on vähentänyt luonnonvarojen käyttöä, ja päästöjen määrä on laskenut merkittävästi.

- Luodaan yksityisen, julkisen ja kolmannen sektorin toimijoille yhteistyön paikkoja kiertotalouden edistämiseksi.
- Tehdään Varsinais-Suomen keskeisten

arvoketjujen maakunnallinen materiaalivirta-analyysi.

- Vähennetään Varsinais-Suomen ilmastopäästöjä kehittämällä ja ottamalla käyttöön ilmastoviisaita ratkaisuja.
- Kehitetään ja pilotoidaan ravinteiden kiertotalouden tuotantomenetelmiä ja edistetään kierrätyslannoitteiden kaupallistamista.

7. Kestävä ruoan tuotanto on Varsinais-Suomessa kannattavaa, ja ruoan jalostusaste on noussut.

- Vauhditetaan Varsinais-Suomen kestävää siirtymää ruokapalvelu- ja elintarvikehankinnoilla ja markkinoidaan kestävää varsinaissuomalaista ruoantuotantoa.
- Tehdään Varsinais-Suomesta uudistavan maatalouden mallialue.
- Lisätään koko ruokaketjun yrittäjien tulevaisuusajattelua ja tuotekehitystyötä elintarvikkeiden jalostusasteen nostamiseksi ja viennin kasvattamiseksi.

Ainutlaatuisen houkutteleva Varsinais-Suomi, tavoitteet vuoteen 2030

Yrittäjä- ja osaajamyönteisyys - Elämykset, yhteydet ja kulttuuri

8. Yritysten ja investoijien on sujuvaa sijoittua Varsinais-Suomeen. 9. Varsinais-Suomen korkeakoulut ja ammatilliset oppilaitokset ovat Suomen vetovoimaisimpia. 10. Mielekkäät työmahdollisuudet	houkuttelevat lisää osaajia maakuntaan. 11. Varsinais-Suomi on myönteisesti erottuva. 12. Saaristo ja Varsinais-Suomen luonto- ja kulttuurikohteet ovat Suomen vetovoimaisin kestävän matkailun kokonaisuus.	13. Yhteydet Varsinais-Suomesta länteen ovat Suomen kansainvälisen liikenteen ja huoltovarmuuden ytimessä

Ainutlaatuisen houkutteleva Varsinais-Suomi, toimenpiteitä 2026-2029

8. Yritysten ja investoijien on sujuvaa sijoittua Varsinais-Suomeen.

- Vahvistetaan laadukasta Invest in -toimintaa valmiilla palvelupaketeilla.

9. Varsinais-Suomen korkeakoulut ja ammatilliset oppilaitokset ovat Suomen vetovoimaisimpia.

- Vahvistetaan varsinaissuomalaisten korkeakoulujen ja ammatillisten oppilaitosten korkean tason ja monipuolisen osaamisen tunnettuutta kansallisesti ja kansainvälisesti.
- Vahvistetaan opiskelijoiden ja opiskelun tuen malleja, ja aktiivista opiskelijaelämää Varsinais-Suomessa.
- Vaikutetaan korkeakoulujen ja ammatillisten oppilaitosten TKI- ja koulutusrahoituksen kohdentumiseen Varsinais-Suomelle tärkeisiin teemoihin.

10. Mielekkäät työmahdollisuudet houkuttelevat lisää osaajia maakuntaan.

- Varsinais-Suomessa yhdistetään työ ja tekijät.

- Nostetaan organisaatioiden valmiutta palkata kansainvälisiä työntekijöitä ja houkutellaan uusia työntekijöitä maakuntaan myös muualta Suomesta.
- Tuodaan ihmisiä yhteen ja mahdollistetaan tukiverkkojen rakentuminen uusille varsinaissuomalaisille, erityisesti yksin maakuntaan muuttaneille ja osaajien perheille.

11. Varsinais-Suomi on myönteisesti erottuva.

- Levitetään maakunnan ulkopuolella tietoa Varsinais-Suomen vahvuuksista ja tarpeista.
- Viestitään yhdessä varsinaissuomalaisuudesta ja nostetaan esiin sen omaleimaisuutta ja ainutlaatuisuutta.

12. Saaristo ja Varsinais-Suomen luonto- ja kulttuurikohteet ovat Suomen vetovoimaisin kestävä matkailun kokonaisuus.

- Vahvistetaan paikallisten elämys- ja kulttuuripalvelujen markkinointia. Kehitetään kylämatkailua ja talvisesongin matkailukysyntää tuotteistamalla saariston

syksy ja talvi.

- Parannetaan pyörämatkailun reitistöjä ja palveluita ja lisätään Varsinais-Suomen tunnettuutta eurooppalaisena pyörämatkailukohteena

13. Yhteydet Varsinais-Suomesta länteen ovat Suomen kansainvälisen liikenteen ja huoltovarmuuden ytimessä

- Tehdään läntiset matkaketjut tunnetuiksi: markkinoidaan Turun lentoaseman yhteyksiä sekä laiva-juna-yhteyksiä Varsinais-Suomesta Eurooppaan.
- Kehitetään toimivat yhteydet logistiikan, elinkeinoelämän ja asumisen tarpeisiin.
- Edistetään Länsiradan toteutusta kokonaisuudessaan ja kartoitetaan Turusta länteen suuntautuvien kiinteiden yhteyksien kehittämismahdollisuuksia.

Varsinais-Suomi sinua varten, tavoitteet vuoteen 2030

Osaava kansalaisuus - Hyvinvointi ja hyvä elämä - Luonto ja yhteinen kulttuuriympäristö

14. Varsinais-Suomi on sivistysmaakunta , jossa arvostetaan koulutusta ja elinikäistä oppimista	hyvää elämää.	toimien ansiosta.
15. Varsinais-Suomen oppilaitoksista valmistuneet jäävät ja työllistyvät maakuntaan.	18. Varsinais-Suomessa varautuminen ja keskinäinen luottamus vahvistavat maakunnan kokonaisturvallisuutta	21. Varsinais-Suomessa luonnon itseisarvo on tunnustettu ja luonnon monimuotoisuus vahvistuu.
16. Varsinais-Suomessa voidaan hyvin .	19. Lähijunaliikenne on toimivien matkaketjujen perusta Varsinais-Suomessa.	22. Varsinais-Suomessa on Suomen parhaat kulttuuripalvelut ja lumoavimmat kulttuuriympäristöt .
17. Varsinais-Suomessa elinympäristöt tukevat	20. Saaristomeren tila paranee tehokkaiden	

Varsinais-Suomi sinua varten, toimenpiteitä 2026-2029

14. Varsinais-Suomi on sivistysmaakunta, jossa arvostetaan koulutusta ja elinikäistä oppimista

- Panostetaan vahvoihin perustaitoihin nojaavaan koulutus- ja osaamistason nostamiseen varhaiskasvatuksesta ja perusopetuksesta alkaen, mikä luo pohjan tieteelle, taiteelle, tutkimukselle, innovaatioille ja työllisyydelle.
- Varmistetaan ammatillisen koulutuksen laatu ja vastaaminen tulevaisuuden työelämän tarpeisiin erityisesti osaajapula-aloilla.
- Tuotetaan toimivat ja saavutettavat työikäisen väestön koulutus- ja osaamispalvelut koulutuksen järjestäjien, järjestöjen ja kolmannen sektorin yhteistyössä

15. Varsinais-Suomen oppilaitoksista valmistuneet jäävät ja työllistyvät maakuntaan.

- Kootaan alueellisia harjoittelupaikkapoleja oppilaitoksien tueksi.
- Tehdään korkeakoulujen ja maakunnan yritysten ja organisaatioiden välille sopimuksia vastavalmistuneiden ensimmäisistä työpaikoista.
- Tuodaan työnantajorganisaatiot ja opiskelijat yhteen säännöllisesti oppilaitosten, kuntien, työllisyysalueiden ja kehitysyritysten toimesta.
- Rakennetaan opiskelijoille sujuvia koulutuspolkuja jatko-opintoihin maakunnan eri koulutustasojen ja oppilaitosten välillä.

16. Varsinais-Suomessa voidaan hyvin.

- Huolehditaan väestön hyvinvoinnista kaikkien sektoreiden tiiviissä yhteistyössä.
- Toteutetaan yhteiskehittämistä hyödyntäviä osallisuuskokeiluja, joiden pohjalta luodaan ja otetaan käyttöön toimivat käytännöt sekä muodostetaan

yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja.

- Tuetaan varsinaissuomalaisten luonto- ja kulttuurihyvinvointia.

17. Varsinais-Suomessa elinympäristöt tukevat hyvää elämää.

- Tehdään stressitestejä asuinalueille ja poistetaan arjen sujuvuutta heikentäviä tekijöitä.
- Vähennetään arjen siirtymistarvetta parantamalla lähipalveluja ja viihtyisiä elinympäristöjä.

18. Varsinais-Suomessa varautuminen ja keskinäinen luottamus vahvistavat maakunnan kokonaisturvallisuutta

- Laaditaan ja otetaan käyttöön Varsinais-Suomen yhteinen varautumissuunnitelma.
- Lisätään demokratiakasvatusta ja -osaamista kaikilla yhteiskunnan tasoilla.
- Tuetaan maakunnan toimijoiden ja asukkaiden valmiutta toteuttaa kestävyysmurrosta reilulla ja tehokkaalla tavalla.

19. Lähijunaliikenne on toimivien matkaketjujen perusta Varsinais-Suomessa.

- Valitaan lähijunaliikenteen organisointimalli ja sitoudutaan ensimmäisen vaiheen rahoitukseen.
- Tehdään kokonaisvaltainen joukko liikennejärjestelmän suunnitelma, joka huomioi liikkumisympäristön laadun, matkaketjut ja arjen sujuvuutta testanneen stressitestin tulokset.

20. Saaristomeren tila paranee tehokkaiden toimien ansiosta.

- Toteutetaan vesistöjen tilaa parantavia toimia koko Saaristomeren valuma-alueella saaristoluonnon ennallistamiseksi ja vesien hyvän tilan

saavuttamiseksi.

- Tehostetaan toimijoiden yhteistyötä ja luodaan maakunnan asukkaille ja mökkiläisille mahdollisuuksia osallistua Saaristomeri-työhön ja sen tukemiseen.
- Tehdään Saaristomeren tilan parantamiseen tähtäävää toiminnasta näkyvää ja arvostettua.
- Tehdään Saaristomeren valuma-alueesta ravinteidenkierron esimerkki-alue.

21. Varsinais-Suomessa luonnon itseisarvo on tunnustettu ja luonnon monimuotoisuus vahvistuu.

- Edistetään luonnon monimuotoisuutta Varsinais-Suomessa.
- Edistetään Varsinais-Suomen avoimen maaseutumaiseman ja monimuotoisen perinneympäristön säilymistä.
- Tunnistetaan maankäytön kehittämiskohteiden haitalliset luontovaikutukset ja minimoidaan rakentamisesta aiheutuva luonnonarvojen heikentyminen.

22. Varsinais-Suomessa on Suomen parhaat kulttuuripalvelut ja lusoavimmat kulttuuriympäristöt.

- Yhteiskehitetään uusia elämäyspalveluja ja kulttuurituotteita taide- ja kulttuuritoimijoiden sekä yritysten ja julkisten toimijoiden kanssa.
- Tuotetaan tietoa Varsinais-Suomen rakennusperinnöstä ja kulttuuriympäristöistä sekä maakunnan asukkaille että matkailijoille.

Visio 2040+		Visio innostaa ja asemoi: yhdistää Varsinais-Suomen Eurooppaan.		
Arvot:		Vastuullisuus, saavutettavuus, uteliaisuus, luottamus		
Kärki-tavoitteet 2040:		Kestävästi elinvoimainen Varsinais-Suomi	Ainutlaatuisen houkutteleva Varsinais-Suomi	Varsinais-Suomi sinua varten
Horison-taaliset teemat:	Kestävä talous ja kilpailukyky Luonto ja puhdas siirtymä Kokonais-turvallisuus Uudistumiskyky ja tulevaisuus-valmius	Maakuntaohjelman tavoitteet 2030 ja toimenpiteet 2026-2029 ryhmiteltynä:		
		Kasvuhakuinen yritystoiminta	Yrittäjä- ja osaaajamyönteisyys	Osaava kansalaisuus
		Murrosteknologiat	Elämykset, yhteydet ja kulttuuri	Hyvinvointi ja hyvä elämä
		Kestävä ruoka- ja resurssitalous		Luonto ja yhteinen kulttuuriympäristö
		Älykkään erikoistumisen painopisteet 2026-2029:		
		Merelliset ratkaisut / Ruokainnovaatiot ja ruokaturva / Terveysratkaisut / Älykkäät ratkaisut / Kestävä muutos		

1. MERELLISET RATKAISUT / Maritime solutions: Maailman innovatiivisin meriteollisuusmaakunta.

Avainsanat: laivanrakennus, autonomiset alukset, risteilyalukset, logistiikka, satamat, telakat, korjaus, toimittajat, suunnittelu, ohjelmointi, järjestelmät, laitteet, vaihtoehtoiset polttoaineet, kaksikäyttömahdollisuudet, toimitusketjut, puhdas sähkö, kokeiluhubit, ekosysteemit.

2. RUOKAINNOVAATIOT JA RUOKATURVA / Food innovations and security: Ruokaturvaa ja hyvinvointia edistävän ruokajärjestelmän uudistaja.

Avainsanat: elintarvikeketjut, ruokaketjut, uudistava maatalous, kuluttajalähtöiset ja yksilöllisesti mukautetut ratkaisut, uudet viljelykasvit ja -tavat, erikoistuotteet, terveyttä ja hyvinvointia edistävät tuotteet, kestävä ja ennakoiva ruoantuotanto, ruokavalintoihin vaikuttaminen, vaikutusperustainen mallintaminen, huoltovarmuus, hyvinvointi, ravitsemusratkaisut, tutkimusperustainen tuotekehitys.

3. TERVEYSRATKAISUT / Professional health solutions:

Suomen vahvin lääkekehityksen ja terveysteknologiaratkaisujen keskittymä.

Avainsanat: terveys, hyvinvointi, lääkekehitys, lääketeknologia, terveysteknologia, kuvantaminen, monialainen kuva-analyysi, bioteknologia, käyttäjälähtöinen palveluinnovointi, diagnostiikka, kvanttiteknologiat, synteettinen data, terveysdata, naisten terveys, terveyden tasa-arvo, kaksikäyttömahdollisuudet.

4. ÄLYKKÄÄT RATKAISUT / Smart solutions:

Älykkäästi teollisuutta ja palveluja uudistavien ratkaisujen tuottaja, sekä älykkään tuotannon kehittäjä.

Avainsanat: teollisuus, palvelut, digitalisaation käyttöönotto, tekoäly, automatisaatio, robotisaatio, kyberosaaminen, virtuaalisuus, kvanttiosaaminen, prosessien kehittäminen, tiedolla johtaminen, kaksikäyttömahdollisuudet, datatalous, data-analyysi, strategiset kumppanuudet, tiedon luotettava arviointi.

5. KESTÄVÄ MUUTOS / Leading the sustainability change:

Vastuullisen ja tuottavan liiketoiminnan ekosysteemi.

Avainsanat: korvaava tai vaihtoehtoinen tuotanto, kiertotalous, vihreä siirtymä, puhdas energia (vety), sähköistyvä liikenne (akut), resurssiviisaus, kestävyysmurros, kestävä rakentaminen, kestävä matkailu, ravinteiden kiertotalous, huoltovarmuus.

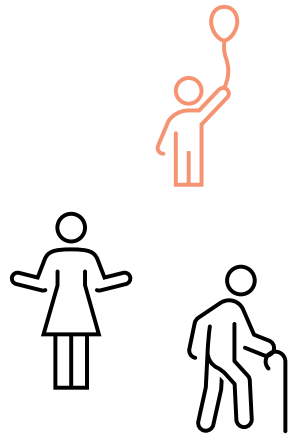

Visio 2040+		Visio innostaa ja asemoi: yhdistää Varsinais-Suomen Eurooppaan.		
Arvot:		Vastuullisuus, saavutettavuus, uteliaisuus, luottamus		
Kärki- tavoitteet 2040:		Kestävästi elinvoimainen Varsinais-Suomi	Ainutlaatuisen houkutteleva Varsinais-Suomi	Varsinais- Suomi sinua varten
Horison- taaliset teemat:	Kestävä talous ja kilpailukyky Luonto ja puhdas siirtymä Kokonais- turvallisuus Uudistumiskyky ja tulevaisuus- valmius	Maakuntaohjelman tavoitteet 2030 ja toimenpiteet 2026-2029 ryhmiteltynä:		
		Kasvuhakuinen yritystoiminta	Yrittäjä- ja osaaajamyönteisyys	Osaava kansalaisuus
		Murrosteknologiat	Elämykset, yhteydet ja kulttuuri	Hyvinvointi ja hyvä elämä
		Kestävä ruoka- ja resurssitalous		Luonto ja yhteinen kulttuuriympäristö
		Älykkään erikoistumisen painopisteet 2026-2029:		
		Merelliset ratkaisut / Ruokainnovaatiot ja ruokaturva / Terveysratkaisut / Älykkäät ratkaisut / Kestävä muutos		

Kenelle strategian tehdään ja kuka sitä toteuttaa?

Asukas
Järjestöaktiivi
Kunnan työntekijä
Maanviljelijä
Matkailija
Opiskelija
Nuori
Rahoittaja
Tutkija
Työntekijä / työnhakija
Yrittäjä
Päätöksentekijä

Alueidenkäytön yhteistyöryhmä
Avoimen tiedon verkosto
Ennakointiakatemia
Kiertotalousfoorumi
Kulttuurifoorumi
Liikennejärjestelmän seurantaryhmä
Lääke- ja terveysteknologiaryhmä
Matkailufoorumi
Ruokakehittäjien foorumi
Vesien ja merenhoidon yhteistyöryhmä
MYR-jaostot
Hankkeet

**Strategiatyössä alkaa tarkennusten,
kuulemisten ja viimeistelyn vaihe.**

Valmistelun seuraavat askelet

- **Tänään:** 17.6. Infowebinaari sidosryhmille
- 26.6. Valmisteluryhmä vierailee Kemiönsaarella
- 22.8. Kuntajohtajakokous
- **25.8. MH käsittelee lausuntoversion**
- **Elokuu (pvm tbc) Infowebinaari**
- Elo-syyskuu (tbc) vierailut seuduilla jatkuvat
- 30.9. Puntaroiva kansalaiskeskustelu
- Syyskuu (tbc) Vaikuttajakoulun keskustelu
- **Syys-lokakuu Lausuntokierros**
- 20.10. Maakunnan yhteistyöryhmän kokous
- 17.11. MH käsittelee ehdotuksen strategiaksi
- **8.12. MV käsittelee ja hyväksynee strategian**

Tästä päivästä - 15.8. Kirjoitustyö

- Muokkaukset
- Maakuntakuvatukset ym.

25.6. Ilmesuunnittelu alkaa

- Strategiakuva
- Maakuntakuvaus
- Toimijakuvaus

Varsinais-Suomen strategia 2040+

Valmistelun työryhmä:

Salla-Maria Lauttamäki: salla-maria.lauttamaki@varsinais-suomi.fi

Antti Vasanen: antti.vasanen@varsinais-suomi.fi

Sonja Palhus: sonja.palhus@varsinais-suomi.fi

Petteri Partanen: petteri.partanen@varsinais-suomi.fi

Jaana Salonen: jaana.salonen@varsinais-suomi.fi